

ՄԵՂՔԻՆ ԴԻՄԱԳԻԾՐ

Հիւսիսային Ափրիկէի բանակներուն ընդհանոր հրամանատար՝ Մոնդկոմըրի, իր յաղթական բանակով, աւազամորիկներուն մէջէն, աննահանջ կը յառաջանար դէպի վերջնական յաղթութիւն գրաւելով գերման դիրքերը: Իր թշնամի բանակի հրամանատար Ռոմէլին նկարը ան կախած է իր ժողովավրանին մէջ:

Գերման վերի հրամանատար Ռոմէլին դիմագիծը, որուն կը սեւեռէր Մոնդկոմըրի իր աչքերը վրանին մէջ, չէ՛ր այն նկարը, որուն ծանօթ էր Անգլիոյ ժողովուրդը: Դաշնակից ազգերու փառափառներ, պրոպականտի դիտումով տարբեր դիմագիծով ներկայացուցած էին մարաջախտ Ռոմէլը: Անոնք կը տեսնէին Քազան մը կամ հրէշ մը այդ դիմագիծին ներքեւ: Մինչ հրամանատար Մոնդկոմըրի որ կը պատերազմէր յաղթելու և նուաճելու համար իր թշնամին, պարտաւոր էր գիտնալ ու ճանչնալ իրական թշնամին՝ իր իսկական հակառակորդ՝ Ռոմէլը:

20 երկար դարեր անցած են այն նկարագրութենէն, երբ Յիսուս, որպէս յաղթահարողը ու նուաճողը մեղքին ու մահուան, նկարագրած ու պատկերացուցած է հարազատ ու իսկական մեղքը:

Մովսէս՝ իր ազգին հովիւ, առաջնորդ և օրէնսդիր, մեղքը ներկայացուցած էր որպէս օրինազանցութիւն և անօրէնութիւն: Իսրայելի և Յուդայի թագաւորութիւններու շրջանին, մարգարէական Շուսլը փչեց համեստ կղերականներու հոգւոյն, որոնք դարձան հոգեւոր առաջնորդները խաբխափող ու խղճահար մարդոց: Այս աշխարհական հոգին ստացողները կը վախնային Աստուծմէ ու կ'ուզէին արդարութեամբ ապրիլ ու հաճեցնել զԱստուած:

Եսայայ եղաւ այն մարգարէն, որ ունեցաւ տեսիլք և ստացաւ աստուածային առաքելութիւն:

Երեմայ ստացաւ մարգարէութեան օծում, երբ տակաւին իր սաղմնային վիճակին մէջն էր. «*Քեզ որովայնի մէջ չստեղծած, քեզ գիտցայ, ու դուն քու մօրդ արգանդէն չելած քեզ սրբեցի*»--Երեմ. Ա. 5: Երեմիայ եղաւ արտասուաթոր մարգարէ ու ոչ հրամայող օրէնսդիր:

Եզեկիէլ՝ 26 տարեկան ասորեալ մը, կրցաւ տեսնել աստուածային ներկայութիւնը իր խորհրդապաշտական պատկերացումներով: Ուրիշ տասնեակ մը աշխարհական մարգարէներ եւս եկան անյայտութենէ՝ լեցնելու համար հոգեւոր պարապութիւնը և լուսաւորելու մարդկային գիտակցութիւնը, և անվերապահօրէն ցոյց

տուին աստուածային բարի կամեցողութիւնը:

Աստուած մեղքի զգացումի ծանաչումը, ու մեղքին դիմագիծը միայն հրեայ ցեղին չյայտնեց, այլ՝ բոլոր ժողովուրդներուն և ազգերուն: Սակայն ամէն ազգ իր նախապաշարումով և իր հասկացողական կարողութեամբ կրցաւ ըմբռնել ու ծանչնալ մեղքը: Յոյներ՝ *իմաստասիրակա՛ն* հայեացքով որոնեցին, Չինացիներ՝ *բարոյակա՛ն* հասկացողութեամբ, Հնդիկներ՝ աշխարհը և մարդկային փափաքները *ուրանալո՛վ*, Եգիպտացիներ՝ զԱստուած *հաճեցնելով* ու Փիւնիկեցիներ՝ իրենց զաւակները զոհաբերելով և *այրելո՛վ* կարծեցին ֆաւել իրենց մեղքը և արդարանալ:

Քրիստոսի Մնունդը յեղաշրջեց մարդկութեան կրօնական ըմբռնումը և տիեզերքի աշխարհայեցողութիւնը: Մարդկային մտքի և հոգեկան գիտակցութեան հասողութիւնը երբ մօտեցաւ աստուածային տնօրինութեան սահմանին, Աստուած աշխարհ զրկեց Մարդեղեալ Յիսուս Քրիստոսը դիմակազերծելու համար մեղքը, որպէսզի մարդիկ ծանչնան իրենց բուն թշնամին, որ իրենց անձի՛ն, իրենց ապրելակերպին, իրենց վարժութեան և իրենց հոգիի՛ն մէջն է:

Յիսուս շատ քիչ անգամներ յանդիմանեց, *մե՛ր* ըմբռնումով, մեղաւոր կարծուած անձերը, մինչդեռ որոտընդոստ գոռոռումով դատապարտեց բարեպաշտ կարծեցեալները՝ կեղծաւորները:

Մովսիսական օրէնքով մահուան դատապարտեալ պոռնիկ մը՝ Յիսուս արձակեց հետեւեալ բուժիչ արտօնագիրով.

**«Ե՛ս ալ չեմ դատապարտեր քեզ, գնա՛յ,
ու այսուհետեւ մի՛ մեղանչէր»**---Յով. 8.11:

Հաւատացեալներ և հոգեւոր կարծեցեալներ նոյնիսկ չեն ուզեր խօսակցութիւն մը ունենալ հանրային կարծուած անձի մը հետ: Իսկ Յիսուս Քրիստոս պաշտպան կը կանգնի ո՛չ թէ *մեղանչումին*, այլ մահուանէ կ'ազատէ *մեղաւորը* ու յետոյ կ'արձակէ զայն որ երթայ ու այնուհետեւ չմեղանչէ:

Այստեղ կը տեսնենք սիրոյ առարկայական կիրարկումը ո՛չ թէ *մեղքի՛ն* հանդէպ, այլ *մեղաւորին*: Դէպքերը դիտուած են ծակատէն՝ ճշգրիտ և անկողմնակալօրէն: Աստուած իր ամենուղորմ գթութեամբ կը մօտենայ մեղաւորին, առանց յանդիմանելու և դատապարտելու զայն, որովհետեւ մեղաւորը *հոգեկան արկածեալ* մըն է և կարիքը ունի ո՛չ թէ դատապարտութեան, այլ *բժշկութեան*: Հին Կտակարանին մէջ Մովսէս մարգարէն, օրէնսդրական, գործ

ունի յանցանքի և պատիժի հետ. «Ատամն ընդ ատաման» նշանաբանով: Աւետարանին մէջ, Յիսուս գործ ունի հոգւոյ մեղանշումի՛ն հետ, որ կը մաքրէ ու կը ներէ սիրով:

Անդին, հոգեւոր ու բարեպաշտ, Տէրունական Օրը սուրբ պահող ու իրենց եկամուտին տասանորդը վճարող Փարիսեցիներուն, Յիսուս իր զայրոյթը կը յայտնէ ու անվերապահօրէն կ'ըսէ.

«Ով յիմարներ ու կոյրեր,
Վայ ձեզի կեղծաւոր դպիրներ ու Փարիսեցիներ,
Կոյր առաջնորդներ, որ մօղուկը կը քամէ և ուղտը կը կլլէ.
Դուք դուրսէն մարդոց արդար կ'երեսնաք
Կը նմանիք ծեփած գերեզմաններու:
Օձեր, իժերու ծնունդներ»...:

Արդեօք ինչո՞ւ համար Յիսուս այսպիսի բռն Կողմնակիցներով յանդիմանեց դպիրներն ու Փարիսեցիները: Զէ՞ որ դպիրներն ու Փարիսեցիներն էին պաշտպանը և մատակարարը ցեղաժառանգ Օրէնքին ու մարգարէներուն: Ինչո՞ւ համար այսֆան դատապարտութիւն ու ծանր պատիժ հոգեւորական ուսեալ դասակարգի մը, որ կը կազմէր օրուան և դարուն ականաւոր մտաւորականութիւնը:

Յիսուսի սաստիկ միակ պատճառը, որ կրնանք գտնել, կը գտնուի Ղուկասու Աւետարանին 12րդ գլուխ և երկրորդ համարին մէջ ուր Յիսուս կը պատուիրէ իր պարզամիտ աշակերտներուն ու իրեն յաջորդող առաջնորդներուն, ըսելով.

«Նախ դուք ձեզ զգոյշ պահեցէք Փարիսեցիներու խմորէն, որ կեղծաւորութիւնն է»:

Այս "համեստ" կարծուած կեղծաւորութեան մեղքը, որ հաւատացեալներու մեղքի ցուցակին յետինն է կամ աննշան մէկ անկիւնը թաւալած է, Յիսուս Զրիստոսի հայեացքով ամենազազրելի և գարշելի մեղքն է:

Ինչո՞ւ:

Ինչպէս որ, նախապաշարումը մարդկային բանականութիւնը և տրամաբանութիւնը կ'եղծանէ, ու կը խանգարէ, նոյնպէս ալ կեղծաւորութիւնը ձեւազեղծումն է գեղեցիկին, բարոյականին ու սրբութեան: Ինչ որ հակառակ է ճշմարտութեան՝ իրականութեան և նպատակ ունի մոլորեցնել և խաբել՝ **կեղծաւորութիւնն է:** Կեղծաւոր մարդը դիմակաւոր է շարունակ: Երբեք կարելի չէ

գիտնալ թէ դիմակին ետեւ գտնուող անձը Ճշմարտախօս մըն է թէ ստախօս, պատուաւոր է թէ՞ անպատիւ, Բեզ սիրող մըն է թէ՞ չողո՞րոթ, Յուդայի մահուա՞ն համբոյր մըն է թէ Մարիամ Մագդաղենացիի կրօնական ջերմեռանդութիւնը և հաւատքը արտայայտող համբոյր:

Յիսուս Զրիստոս կը հանդուրժէ և կը բուժէ մարդկային գրեթէ բոլոր տկարութիւնները, բայց չի կրնար ներել կեղծաւորութեան: Որովհետեւ կեղծաւորութիւնը բնագոյաշարժ մեղք մը չէ՝ որ հողաշէն մարդ ժառանգած ըլլայ իր երկրածին հանգամանքին պատճառով: Կեղծաւորութիւնը անասնական չէ՛, այլ դիւային:

«Ասկա զարմանալի չէ, քանի որ Սատանան ինք ալ լուսեղէն հրեշտակի կերպարանք կ'առնէ: Տարօրինակ չէ ուրեմն, որ անոր պաշտօնեաներն ալ (իրենք զիրենք հոգեւոր կոչող Փարիսեցիներ) կերպարանաւորուին իբրեւ արդարութեան պաշտօնեաներ, որոնց վախճանը իրենց գործերուն համաձայն պիտի ըլլայ»:

Այսօր Բաղաբական ասպարէզին մէջ բռնութիւնը փրկութեան դիմակ հագած է: Աստուծոյ Թագաւորութեան մէջ մարդոց դէմքերը դիմակ պիտի չունենան: Յակոբ Պարոնեանն ալ կ'ատէր կեղծաւորութիւնն ու նենգամտութիւնը: Իր ամբողջ գրականութիւնը պայքար մըն էր կեղծաւորներուն և կեղծաւորութեան դէմ:

Դիմագիծ բառին արմատն ու ալուսնը "դէմք և դիմակ" բառերն են: Կը տեսնէ՞ք որ մեղք ըսուածը առանց դիմակի չի մօտենար մարդու: Միշտ ծպտեալ է: Միշտ գեղծուած պատմութեանով կ'երեւի: Ծափարապատոյտ թոյն է ու մեղրալեզու խաբէութիւն:

Անցեալ դարերու մէջ, եկեղեցին վճռական որոշումներ առած էր և մահացու մեղքերը դասաւորած, որոնք էին՝

1. Կռապաշտութիւն
2. մարդասպանութիւն
3. շնութիւն

Մեղքը՝ մարդկային կեանքի ամբողջականութեան գոյն և շփար կու տայ: Յիսուսի առաքեալները, մասաւանդ Պօղոս առաքեալ, շատ բացատրութիւններ կու տայ մեղքին և անոր սկզբնապատճառին, ըլլայ յունական կամ եբրայական տեսանկիւնէն դիտուած:

Սակայն երբ Յիսուսի՝ նայինք, հոն կը տեսնենք, որ Ան աւելի մեղաւորներով զբաղեցաւ քան թէ մեղքի մասին տեսաբանութիւն-

յնքան րնելով: Յիսուս մեղքին հորիզոնը ընդարձակեց և ընդլայնեց. Մեզի ցոյց տուաւ, թէ մեղքը միայն «օրինազանցութիւն» մը չէ, «անօրէնութիւն» մը չէ, այլ մարդկային հոգեկան ու մտածումի շեղում մը, խոտորում մը և ծուռ շարժառիթ մըն է, իրագործելու մե՛ր կամքը, փոյթ չէ թէ ծուռ և սխալ, ծուռ կամ վնասակար ըլլայ ան բանի որ մե՛զ կը փառաբանէ: Օձապտոյտ և սողոսկող կեղծաւորութիւնը միշտ ծպտեալ կ'երեւի ու ոչ երբեք հոլանի կամ ակներեւ:

Որքա՛ն անտեղի է ու վնասակար, որ բրիստոնեաներ մեղքը որակեն կամ համեմատեն ծխելու, խմելու, շպարուելու, թատրոն երթալու և զգեստաւորուելու հետ: Մինչ անդին, որպէս յաջող առեւտրական, եկեղեցական անդամը, յաճախ, վաշխառու, ագահ, տմարդի ու անզգայ, սակայն աղօթող ու բարեպաշտ ցոյց կու տայ իրենք զիրենք:

Կրօնական ու հաւատալիքներու այս շփոթ ու դիմակաւոր շուարումին մէջ, Յիսուս Բրիստոս բացաւ իր օրհնեալ Բերանը և տիեզերքի օդային ոգեւորեալ ալիքներուն զօրութեամբ խօսեցաւ.

«Նախ դուք ձեզ զգոյ՛շ պահեցէ՛ք Փարիսեցիներու խմորէն, որ կեղծաւորութիւնն է»:

Ունի՞ս հոգեկան ընդունելիութիւն ըմբռնելու թէ ի՞նչ կ'ըսէ Յիսուս իր անսպառ տիեզերքի ալիքներուն ընդմէջէն Բեզի: Գործօ՞ն է Բու մտաւոր և հոգեւոր ընկալուչդ իմանալու և զանազանելու Յիսուսի ձայնը օտար ու նախապաշարեալ ձայներէ:

Նայէ՛ Յիսուս Բրիստոսի:

Լսէ՛ Յիսուս Բրիստոսի:

Տե՛ս Յիսուս Բրիստոսը:

ԱԼԹԵՌ ՆՈՐԱՏՈՒՆԵԱՆ

